

DOĞAL VE KÜLTÜREL MİRAS LİSTESİ

Doküman No	İlk Yayın Tarihi	Revizyon Tarihi	Revizyon No:	Sayfa
GLNSHTL-SYS-27	30.06.2025	00.00.0000	00	1 / 2

BERGAMA

Bergama'nın güneyinde Alağa, doğusunda Kınık ve Manisa ilinin Yunussemre ve Soma ilçeleri, kuzeyinde Balıkesir ilinin Ivrindi, Burhaniye ve Ayvalık ilçeleri, batısında Dikili, güneybatısında ise Ege Denizi bulunmaktadır. Tarımsal faaliyetler, sanayi, ticaret, tarih ve turizm bakımından Bakırçay havzasının en önemli ilçesidir. İyonya, Helen, Roma, Bizans dönemlerine ait anıtsal yapılar bulunan Bergama, Selçuk ilçesi ile birlikte İzmir'de kültürel turizmin iki temsilcisinden birisi sayılmaktadır. İlçenin merkezinde kurulu Pergamon antik kenti Helenistik dönemin kültür, bilim ve sanat merkezi olarak önem taşır.

Kızıl Avlu

M.S 2. yy'da İmparator Hadrian döneminde inşa edilmiş ve muhtemelen Mısır fanrılan Serapis, Harpokrates, ve Isis tapım görmüştür. 270.00 x 100.00 m, tapınak 60.00 x 20.00 m, boyutlarında olan tapınak Pergamonun en görkemli anıtsal yapılarından birisidir. Tapınağın tamamının tuğladan yapılmış olması ve büyük ön avlusu sebebi ile tapınak halk arasında " Kızıl Avlu" olarak adlandırılmıştır. Erken Bizans döneminde kutsal mekanı içersine mimari ilavelerle Anadolu'daki erken yedi kiliseden biri olarak kullanılmaya devam etmiştir.

Arasta

Bergama Arastası: çizmeciler, pabuççular, manifaturacılar, saraçlar ve zahireciler adında farklı loncaların bir araya gelmesinden oluşmuştur. Her loncanın küçük ve yanyana sıralanmış dükkanları Çınarlı Meydanlara bakmaktadır. Farklı dönemlerde Arasta içine han ve bedesten gibi ticari faaliyetlerin daha kolay sürdürülmesini sağlayan birimler de eklenmiştir. Günümüze ulaşan yapıların çoğunluğu 19. yüzyıldan kalmadır. Bu tarihin daha eskiye gidememesinin sebebi 1853 yılındaki büyük yangındır. Arasta içindeki dükkanların dış cephe onarımları 2007 – 2008 yılları arasında Bergama Belediyesi tarafından yapılmıştır.

Pergamon Akropolü

2014 yılında Dünya Kültür Miras Listesine giren Bergama, tarihi boyunca işgallere ve yıkımlara maruz kalmasına rağmen, stratejik bir noktada yer alması nedeniyle sürekli iskan edilmiş ve tarih sahnesinden hiçbir zaman

kaybolmayan yerleşimlerdenir. Pergamon antik kentinin kurulduğu Bakırçay havzasında, prehistorik dönemlere kadar uzanan yerleşim izleri, Pergamon'un kurulduğu tepe'de M.Ö 7.-6.ve 5.yy. işaret eder. "kale" veya "müstahkem mevki" anlamına gelen "Perg" veya Berg" Pergamon adını oluşturur.

Kozak Yaylası

turizmi (trekking) merkezidir.

Kozak Yaylası, Ege Bölgesi'nde İzmir sınırları içinde Bergama-Ayvalık ilçe merkezleri arasında yer alan, Bergama'ya yaklaşık 20 km mesafeden itibaren başlayan, deniz seviyesinden yüksekliği 500-1000 metre arasında değişen yayladır. Çam fıstığı ve dokumaları ile ünlü olup, ayrıca önemli bir yayla

BERGAMA'DA GEZİLECEK YERLER

Eski Bergama Evleri

Yaşayan en eski Bergama Evi örnekleri 18. yüzyıla aittir. Bergama'da birbirinden farklı ev tipleri vardır. Bunlar; himiş tekniğinde yapılmış Osmanlı dönemine ait geleneksel Türk Evleri ve batı etkili kagir, Rum Evleri ile 20. yüzyılın ilk çeyreğinden itibaren yapılmaya başlanan kama sistemdeki Cumhuriyet Dönemi evleridir. Gelişmiş plan özellikleri ve kapı-pencere, saçak, baca, kat silmesi, kapalı veya açık çıkmaları ile karakteristik cephe düzenleriyle Bergama evlerinin tamamı tescilli olup koruma altına alınmıştır.

Bergama Asklepion Örenyeri

M.Ö IV.yy.da Pergamon akropolü dışında sağlık tanrısı Asklepios adına kurulmuş bir tedavi merkezi bulunmaktadır. Gelişmiş mimari düzeni, uygulanan tedavi yöntemleri ile Batı Anadolu'nun en önemli tedavi merkezi ünvanına sahiptir.

Asklepion'un günümüze kalan kalıntıları M.S II.yy.da Roma İmparatoru Hadrian tarafından yaptırılan düzenlemelere aittir. Asklepieion, kuruluş tarihinden daha erken dönemlerde de kutsal alan olma özelliğini göstermektedir. Ancak gelişimi M.Ö IV.yy.dan itibaren başlar..

Bergama Müzesi

Türk-Alman işbirliği çerçevesinde Mimarlar Bruno Meyer ve Harold Hanson tarafından Zeus Sunağı planından esinlenen proje kapsamında, Eski bir mezarlık alanı olan bugünkü yerinde İzmir Valisi Kazım Dirik'in istemiyle 1933 yılında Müzenin temeli atılmıştır. 30 Ekim 1936'da yapımı tamamlanan Bergama Müzesi İzmir Valisi Fazlı Güleç tarafından ziyarete açılmıştır. Teşhirdi yer alan arkeolojik eserlerin büyük çoğunluğunu Akropol, Asklepion, Kızıl Avlu (Serapeion), Musalla Mezarlığı alanında yapılan kazılardan bulunan eserler oluşturmaktadır.

Bergama Halk Kütüphanesi

Bergama Halk Kütüphanesi, Bergama Eski Kız Meslek Lisesi olarak da bilinir. Kızıl Avlu karşısında yer alır.

DOĞAL VE KÜLTÜREL MİRAS LİSTESİ

Doküman No	İlk Yayın Tarihi	Revizyon Tarihi	Revizyon No:	Sayfa
GLNSHTL-SYS-27	30.06.2025	00.00.0000	00	2 / 2

BERGAMA'YA YAKIN ANTİK KENTLER VE ÖREN YERLERİ

 Efes Antik Kenti Selçuk'ta yer alan Efes, UNESCO Dünya Miras Listesi'nde yer almaktadır. Antik dönemin en önemli merkezlerinden biri olan Efes, tarih öncesi dönemden başlayarak Helenistik, Roma, Doğu Roma, Beylikler ve Osmanlı dönemleri boyunca yaklaşık 9000 yıl kesintisiz yerleşim görmüş ve tarihinin tüm aşamalarında çok önemli bir liman kenti ve kültürel ve ticari merkez olmuştur. Yine aynı bölgede bulunan Merjem Ana Evi, Ayasuluk Tepesi, Saint Jean Bazilikası, Çukuriçi Höyük de mutlaka ziyaret edilmelidir.	 Agora Ören Yeri İzmir'in Konak ilçesi Kemeraltı mevkinde bulunan Agora Örenyeri, Kemeraltı ile Kadifekale arasında kurulan Symna antik kentinin Helenistik ve Roma dönemlerinde idari, sosyal, kültürel ve dini işlevlere sahip kent merkezidir. Agora Örenyeri'ndeki kalıntıların önemli bir kısmı M.S 2. yüzyıla tarihlenir. "Agora" sözcüğü, "kent meydanı, çarşı, pazar yeri" anlamına gelir. Hippodamos şehir planına uygun olarak, merkeze yakın bir yerde üç kat halinde inşa edilmiştir. İyon agoralarının en büyük ve iyi korunmuş olanı sayılır.	 Metropolis Antik Yerleşimi İzmir'in Torbalı ilçesinde, Yeniköy ve Özbek köyleri arasındaki Metropolis Antik Kenti, sırtını Gallesion Dağı'na dayamış olan kent adını Meter Gallesia isimli ana tanrıçadan alır. Metropolis çevresinde ilk yerleşim izleri ise Taş Devri'ne (Neolitik) -Tepeköy, Dedecik, Kuşçu- burun- kadar uzanmaktadır.	 Erythrai Antik Kenti Çeşme'nin 20km kuzey doğusunda yer alan İldırı Köyü'nün Antik dönemdeki adı Erythrai'dir. Kentte ele geçen bulgular, İlk Tunç Çağı'ndan bu yana yerleşimin olduğunu göstermektedir. MÖ. 8 yüzyıl'dan M.Ö. 4. yüzyıl'a kadar iskân ve yerleşimlerine işaret ettiği sanılmaktadır. Antik İyonya bölgesinin sosyal politik değişimlerinde etkin rol oynadığını ortaya koyan buluntular Helenistik, Roma dönemlerine işaret ettiği görülmektedir.
 Klazomenai Antik Kenti Urla'da bulunan 12 İyon kentinden birisi olan Klazomenai Antik Kenti, Limantepe'den batıdaki Ayyıldız ve Cankurtaran tepeleri eteklerine kadar yayılmaktadır. Bir bölümü Karantina Adası üzerindedir. Klazomenai'de kazısı tamamlanan zeytinyağı işliğı, bugün de kullanılan teknolojinin 2600 yıl önce dünyada ilk defa bu bölgede geliştirildiğini kanıtlamaktadır.	 Teos Antik Kenti Şığacık'a yürüme mesafesinde deniz kenarında bulunan Teos bundan 3 bin yıl öncesine kadar Kuzey İon'un başkenti konumundaydı. Kurucusu Diyoşos'un oğlu Athames olarak bilinmektedir. Teos'un antik dönemde mimari alan ve ticarette önemli bir yeri vardır. Teos, bir dönem İyon şehrinde huzursuzluk yarattıkları ileri sürülerek kovulan sanatçılara kapılarını açmış, tarihte ilk kez Sanatçılar Birliği'nin kurulduğu bir kent olmuştur. Oldukça yaşlı zeytin ve menengiç ağaçları antik kentin doğal anıtlarıdır. Bu zeytin ağaçlarından birisi de kentin simgesi haline gelen, yaklaşık 2000 yaşındaki Teos Antik Zeytin Ağacı'dır.	 Notion Antik Kenti Liman kenti olan Notion, bugünkü Ahmetbeyli köyünün sınırları içindedir. Kolophon'a 15 km uzaklıktadır. Günümüz köylüleri tarafından "Kale" olarak adlandırılan Akropol, iki tepe üzerine oturmakta ve kentin baş tanrıçası Athena Polias'a adanmış olan tapınak, Akropolün batı tepesi üzerinde denize tümüyle hakim bir konumda bulunmaktadır. Kentin batı ve kuzeyindeki iki kapısı ayakta. Akropolün üstünde Samos Adası ve Kuşadası'na doğru harika bir deniz manzarası vardır. Hellenistik Dönem'de yapılmış sur duvarları, çok iyi durumdadır. Kentin doğu ucunda tiyatro, agora, bouleuterion, batı ucunda avlu ortasında çok küçük bir Athena Tapınağı bulunmaktadır.	 Kolophon Antik Kenti Değirmendere Mahallesi'nin doğusunda kurulmuş olan Kolophon, deniz kenarında kurulmayan tek İyon yerleşimdir. Kolophon, 12 İyon şehrinde biridir. Güçlü bir donanmaya ve süvari birliğine sahip olmasına rağmen, birçok savaştan zarar görmüş ve deniz korsanları zamanında bile Lidya, Pers ve Makedonya kuvvetleri tarafından yönetilmiştir. Kolophon MÖ 302'de Lysimakhos tarafından yıkılınca, onun komşu şehri olan Notion önem kazanmıştır.